

ZAKŁADANIE FIRMY W KRAJACH WSPÓLNOTY

W Portugalii praca opodatkowana jest progresywnie

STAWKI I PROGI PIT W PORTUGALII	
Wysokość dochodu (w euro)	Stopa procentowa
poniżej 4544	10,5
4544-6873	13
6873-17 043	23,5
17 043-39 197	34
39 197-56 807	36,5
56 80-61 260	40
powyżej 61 260	42

Stawki i progi PIT w Portugalii

Osoba fizyczna, która jest rezydentem podatkowym w Portugalii, jest zobowiązana do zadeklarowania i opodatkowania w Portugalii swoich ogólnościatowych dochodów. Od dochodów z pracy PIT płaci się według progresywnej skali ze stawkami od 10,5 do 42 proc.

Obywatele krajów Unii Europejskiej (w tym Polacy) muszą otrzymać w Portugalii pozwolenie na pobyt, jeśli chcą pracować w tym kraju dłużej niż trzy miesiące. Jak podpowiedział Łukasz Karwacki, konsultant w dziale doradztwa podatkowego w PricewaterhouseCoopers, pozwolenie takie uzyskać trzeba w lokalnym oddziale Urzędu do spraw Cudzoziemców i Granic. Nie muszą, z racji członkostwa Polski w Unii Europejskiej, uzyskiwać wizy i pozwolenia na pracę.

- W celu podjęcia zatrudnienia niezbędne jest także uzyskanie numeru identyfikacji podatkowej NIF. Numer ten jest odpowiednikiem polskiego NIP. Co ważne, aby otrzymać NIF, trzeba złożyć podanie w odpowiednim Wydziale Finansowym.

Rezydencja podatkowa

Portugalskim rezydentem podatkowym, a więc osobą posiadającą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w Portugalii pracownik staje się, gdy jego pobyt na terytorium Portugalii przekroczy 183 dni w roku podatkowym (który tak samo jak w Polsce pokrywa się z rokiem kalendarzowym).

Portugalskie przepisy podatkowe przewidują także dodatkowe kryterium, spełnienie którego determinuje rezydencję podatkową w Portugalii. Jest nim posiadanie na terytorium Portugalii miejsca zamieszkania dostępnego 31 grudnia danego roku w okolicznościach sugerujących, że jest to stałe miejsce zamieszkania. Portugalskim rezydentem staje się także małżonek portugalskiego rezydenta.

- Ponieważ istnieje możliwość, że pracownik wyjeżdżający z Polski do pracy w Portugalii w świetle przepisów prawa portugalskiego uzyska tam rezydencję, a jednocześnie pozostanie nadal polskim rezydentem podatkowym, konieczne staje się zastosowanie odpowiednich norm wynikających z umowy zawartej pomiędzy Polską a Portugalią w sprawie unikania podwójnego opodatkowania.

Dodał także, że ostateczna rezydencja zostanie wówczas ustalona w oparciu o następujące kryteria (stosowane kolejno, aż do jednoznacznego rozstrzygnięcia): stałe

miejsce zamieszkania; silniejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek interesów życiowych); zwykle przebywanie w danym kraju; obywatelstwo.

Gdyby żadne z wymienionych kryteriów nie dało rozstrzygnięcia w tym zakresie, konieczne jest wzajemne porozumienie władz skarbowych, w tym przypadku Polski i Portugalii.

- W zależności od miejsca zamieszkania dla celów podatkowych pracownika, który wyjechał z Polski do pracy w Portugalii, różne też będą jego obowiązki. Pracownik, który pozostanie polskim rezydentem podatkowym, będzie podlegał portugalskiemu podatkowi tylko od dochodu osiągniętego w Portugalii, natomiast gdy stanie się portugalskim rezydentem podatkowym, będzie miał obowiązek opodatkowania w Portugalii całości swoich dochodów (w takiej sytuacji nie będzie się musiał rozliczać z portugalskich dochodów w Polsce).

Wskazał też, że w sytuacji gdy Polak powracający do Polski w trakcie roku podatkowego, w którym był uznany za portugalskiego rezydenta podatkowego, powinien w Portugalii zadeklarować dochody osiągnięte także po powrocie do Polski na terytorium naszego kraju, ponieważ przepisy portugalskie nie przewidują dzielenia roku podatkowego.

Podatek od rezydentów

Osoba fizyczna, która jest rezydentem podatkowym w Portugalii, jest zobowiązana do zadeklarowania i opodatkowania w Portugalii swoich ogólnoswiatowych dochodów. Dochód do opodatkowania obliczany jest przez zsumowanie różnego rodzaju źródeł przychodów (wyłączając oczywiście te dochody, które opodatkowane są u źródła). Prawo portugalskie zawiera bardzo dużo odliczeń i zwolnień podatkowych, które mogą znacznie obniżyć kwotę podatku i niwelują wysokie progi podatkowe.

Pracownik w Portugalii będący rezydentem podatkowym tego kraju opłaca podatek od dochodów według progresywnej skali podatkowej.

Składki ubezpieczeniowe

Składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane od wynagrodzenia pracownika wynoszą w Portugalii 34,75 proc., z czego 23,75 proc. to składki, które odprowadza pracodawca ze swoich funduszy. Natomiast 11 proc. jest potrącanie pracownikowi według podobnych zasad jak w Polsce.

- Pracownik polski, który po wyjeździe do pracy w Portugalii chciałby pozostać w polskim systemie ubezpieczeń społecznych, powinien uzyskać certyfikat E101 w odpowiednim dla swojego miejsca zamieszkania w Polsce oddziale zakładu ubezpieczeń społecznych (aby uniknąć późniejszych komplikacji, powinien to uczynić przed rozpoczęciem pracy w Portugalii).

Nasz rozmówca z PricewaterhouseCoopers wskazał także na fakt, że portugalski pracodawca wypłacający pracownikowi pensję jest zobowiązany do odprowadzenia zaliczki na podatek (po wcześniejszym odliczeniu składek pracownika na ubezpieczenia społeczne).

- W przypadku gdy polski pracownik uzyskuje pensję z Polski, sam musi opłacać składki na ubezpieczenia społeczne. Jednak nie musi tego robić, gdy dysponuje certyfikatem E101. Zasadniczo obowiązek złożenia zeznania rocznego w Portugalii przez pracownika upływa 15 marca roku następującego po roku podatkowym, ale jeśli chodzi

o dochody osiągnięte np. z działalności gospodarczej, to termin ten jest ustalony na 30 kwietnia. Podatek wynikający z zeznania rocznego jest natomiast płatny do 31 maja.

W przypadku gdy polski pracownik miałby wyjechać z Portugalii przed końcem roku podatkowego, powinien co do zasady złożyć roczne zeznanie podatkowe przed wyjazdem z Portugalii.

Powrót do Polski

Kwestią bardzo interesującą polskiego pracownika, zamierzającego powrócić do Polski w trakcie roku podatkowego, lub też osób, których pobyt w Portugalii był krótkotrwały (specyfiką tego kraju są wakacyjne wyjazdy do pracy), jest metoda unikania podwójnego opodatkowania. Z informacji Łukasza Karwackiego wynika, że polsko-portugalska umowa zawiera tzw. korzystną metodę, gdyż całość dochodów osiągniętych w Portugalii, które dana osoba musi jako polski rezydent zadeklarować w polskim zeznaniu rocznym, zostanie wyłączona z opodatkowania w Polsce. Dochód osiągnięty w Portugalii będzie miał wpływ tylko na ustalenie efektywnej stopy procentowej, według której zostanie skalkulowane zobowiązanie podatkowe do zapłaty w Polsce wyłącznie od dochodów osiągniętych w naszym kraju (jeśli takie dana osoba posiada).

PODATEK OD NIEREZYDENTÓW

Nierezydenci podlegają w Portugalii podatkowi dochodowemu tylko od dochodu osiągniętego na terenie Republiki Portugalii. Wszelkie zarobki, pensje i innego rodzaju wynagrodzenia otrzymane przez nierezydenta za pracę wykonywaną w Portugalii są opodatkowane zryczałtowaną stawką podatkową w wysokości 25 proc.

PODSTAWA PRAWNA

■ Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Portugalską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzona w Lizbonie 9 maja 1995 r. (Dz. U. z 1998 r. nr 48, poz. 304).